

eul_wid: vcc-ac

Ἀλέξανδρος ὁ Τραλλιανός · Alexander of Tralles

Letter-Worms

Ἐπιστολή περὶ σκωλήκων

Period: Ὀψιμαρχαία [Late Antique](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Ἱατρική [Medicine](#)
Format: Ἐπιστολή [Epistle](#)

2.587. (t1) ἈΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΡΑΛΛΙΑΝΟΥ ἘΠΙΣΤΟΛὴ ΠΕΡὶ ἙΛΜΙΝΘΩΝ.

2.589 Γέγραφάς μοι, φίλτατε Θεόδωρε, περὶ τοῦ σοῦ παιδὸς ἀπολέσθαι κινδυνεύοντος, ὅπως ἂν τι τῶν ἔλμινθας ἀναιρεῖν δυναμένων ὑμῖν ἀποστείλαντες φάρμακον οἷοί τε γενοίμεθα βοηθεῖν αὐτῷ. ἐχρῆν δὲ ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦτο γράψαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἄρρωστον ὑποπτεῦσθαι, εἰ πάρεστι πυρετὸς ἢ ἔμετος ἢ τῆς γαστρὸς φθορὰ, καὶ πῶς ἔχει τὰ τῆς ὀρέξεως ἢ δίψης, αὐτῶν τε τῶν ὀφθέντων τὸ εἶδος τῶν ἐλμίνθων καὶ ἀπλῶς ἅπαντα διελθεῖν, ὅσα τε τὴν νῦν διάθεσιν συνεδρεῦει καὶ ὅσα προηγῆσατο. οὕτω γὰρ ἂν ὑμῖν τε εὐχερέστερα τὰ παρ' ἡμῶν ἔδοξεν ἐγὼ τε οὐκ ἂν ἐδεήθην πλείονα συνάψαι. νῦν δὲ τὸ ἀπροσδιόριστον τῶν ὑπὸ σοῦ γεγραμμένων ἀναγκάζει μὴ πρὸς ἓν, ἀλλ' εἰς πολλὰ βλέποντα ποιεῖσθαι μᾶλλον τὴν ἔκθεσιν. πρῶτον τοίνυν ἡμᾶς εἰδέναι δεῖ, ὡς τριττὸν εἰρήκασιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἐλμίνθων εἶδος, ἓν μὲν τὸ μικρὸν πάνυ καὶ λεπτὸν, ὃ καλεῖν εἰώθασιν ἀσκαρίδας, δεῦτερον δὲ τούτων στρογγύλον καὶ τρίτον ἄλλο τὸ τῶν πλατειῶν. ἔχουσι δὲ τὴν γένεσιν αἱ μὲν λεπταὶ καὶ μικραὶ περὶ τὰ κάτω μέρη τοῦ παχέος ἐντέρου, αἱ δὲ στρογγύλαι περὶ τὰ ἄνω μᾶλλον τῶν ἐντέρων, ὥστε καὶ ἐπαναβαίνειν αὐτὰς ἄχρι τῆς γαστρὸς, ὅθεν καὶ ἐμοῦνται πολλάκις, αἱ δὲ πλατεῖαι εἰς τοσοῦτον ἤκουσι μέγεθος, ὥστε καὶ ὅλῳ συμπαρεκτείνεσθαι τῷ ἐντέρῳ· οἶδα δ' ὅτι ἐγγὺς που ἰς' ποδῶν ἐκρίθησαν. καὶ αὕτη μὲν αὐτῶν ἐστὶν ἡ διαφορὰ. τίκτονται δ' ἀπὸ διαφθορᾶς σιτίων καὶ σήψεως ὠμῶν χυμῶν. διαγνοὺς οὖν πρότερον, τίνες τέ εἰσι καὶ περὶ ποῖα μᾶλλον μέρη οἱ πλεονάζοντες ἔλμινθες καὶ πολὺ πρότερον αὐτοῦ τούτου εἰ πάρεσιν ἔλμινθες, ἔρχου οὕτως ἐπὶ τὴν θεραπείαν αὐτῶν. συμβαίνει γὰρ δάκνεσθαι τῇ ναυτίᾳ τὸν παῖδα καὶ .

2.589 στρωφᾶσθαι· ἐνδέχεται δὲ καὶ διὰ χολώδεις χυμοὺς καὶ μοχθηροὺς καὶ διαφθορὰν τὰ αὐτὰ γίνεσθαι. μὴ οὖν ἐξ ὑπονοίας, ἀλλὰ μετὰ σκέψεως ἅμα πάντα εἰ φανῇ ἀκριβῶς, τότε καὶ αὐτὸς ἔρχου ἐπὶ τὴν θεραπείαν θαρρῶν.

2.589 Σημεῖα τοῦ ὑποκεῖσθαι ἔλμινθας. Διαγνώσῃ δὲ τοὺς ἔλμινθας ἔκ τε τῶν προηγησαμένων ἀγρυπνιῶν τε πολλῶν τε καὶ ἀπεψιῶν ὧν προηγοῦνται παχύτεραί τε καὶ πλειότεραι τῶν ἐδεσμάτων ἐδωδαὶ καὶ βαλανείων συνέχεται μετὰ τροφῇ· γίνονται δ' αὐτοῖς στρόφοι καὶ νύξεις καὶ δῆξεις καὶ συστολαὶ τινες ἀνειδεῖς εἰς ἄρθρα. ἤδη δὲ συνεχόμενοι τῷ πάθει καὶ τῶν ἐλμίνθων αὐξανομένων ἐπὶ πλεόν καὶ οἱ σφυγμοὶ μικροὶ γίνονται καὶ ἀμυδροὶ καὶ ἐνίοτε ἐκλείπουσι καὶ παλινδρομοῦσιν. οἱ δὲ ἀφῇ καταψύχονται καὶ παραφρονοῦσι καὶ τρύζουσι τοὺς ὀδόντας καὶ τῇ γλώττῃ τὰ χεῖλη τρίβουσι καὶ λοιμῶδες καὶ σηπεδονῶδες ἀναπνέουσι διὰ τοῦ

στόματος καὶ ἀνορεκτοῦσι καὶ, ἦν ἂν προσενέγκωσι τροφήν, ἔμοῦσι καὶ ταύτην εὐθὺς καὶ στρέφονται συνεχῶς καὶ ἀποροῦντες ἀνακλίσεως ἄλλοτε ἐν ἄλλῳ τόπῳ ρίπτουσι μέχρι πολλοῦ καὶ τελευταῖον, ὅταν ἔχωσιν ἐσχάτως, ἰδροῦντες ψυχρόν τε καὶ συγκοπτικόν. ταῦτά ἐστι τῶν ἐχόντων ἔλμινθας σημεῖα. μηκέτι δὲ μηδὲν ἄλλως βοηθεῖν καὶ προσφέρειν ὀρθῶς ἢ ὅσα πεπίστευται τοὺς ἔλμινθας ἀναιρεῖν.

- 2.591 Θεραπεία ἐλμίνθων μετὰ πυρετοῦ. Ὅτι μὲν λεπτύνουσα δίαίτα πᾶσι τοῖς ἔχουσιν ἔλμινθας ἀρμόζει, παντί που δῆλον. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς πολλοῖς τῶν λεπτυνόντων ἀπάντων οὐ μία τις διαφωνία, ἀλλὰ ποικίλη καὶ διάφορος, τὸ μὲν αὐτῶν μετέχον σαφοῦς θερμασίας καὶ πολλῆς, τὸ δὲ μετρίως καὶ ἀνεπαισθήτως—καὶ σπάνιόν ἐστιν εὐρεῖν τοὺς πυρετοὺς οὕτω παροξύνοντας—, εὐδελον ὥς εἴ γε πυρετὸς ἅμα τε ἐλμῖσιν ἐνοχλεῖν φαίνοιτο, ὥς οὐδὲ τοῖς σφόδρα καὶ λεπτύνειν δυναμένοις χρῆσθαι καὶ ἀναιρεῖν αὐτοὺς καὶ φθεῖρην εἰώθασιν, ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς μετρίως, ὥς ἐνδέχεται, θερμαίνειν καὶ λεπτύνειν δυναμένοις. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα τοῦ τε σελίνου τῆς ρίζης τὸ ἀπόβρεγμα καὶ τοῦ χαμαιμήλου καὶ τῶν μεσπίλων καλουμένων, ὧν ἡ ὕλη μᾶλλον τὸ .
- 2.591 κατάγλισχρον κέκτηται μὴ λεπτύνον. εἰσὶ δὲ διάφορα τὰ τοιαῦτα, ἧ τὰ πάνυ θερμαίνοντα τοὺς πυρετοὺς αὖξει καὶ καταβάλλει τὴν δύναμιν, διόπερ εἰκότως ὄντων πυρετῶν ἀνοίκειά εἰσι τὰ τοιαῦτα, ὅσα δὴ πάνυ τὸ πικρὸν καὶ δριμὺ κέκτηται.
- 2.591 Περὶ ὑπαγωγῆς γαστροῦ. Ὑπαγωγή ἐστι γαστροῦ ἀπὸ ὑδρελαίου ἢ καὶ μελικράτου ὑδαροῦς ἢ χαμαιμήλου μετὰ μέλιτος. ἔξωθεν δὲ τῷ οἰνελαίῳ δεῖ βρέχειν τὸ σπλάγχνον ἀποβραχείσης πρὸς ὀλίγον ἀψίνθιον. Περὶ τῶν σφόδρα πυρεττόντων.
- 2.593 Εἰ δὲ σφόδρα ὁ πυρετὸς εἶναι σοι φαίνοιτο, καὶ τὸ ῥοδόμελι δίδου· καὶ γὰρ εὐστόμαχόν ἐστι καὶ ἐλμίνθων ἀναιρετικὸν διὰ τὸ ἐν αὐτῷ ὑπόπικρον. ἔστι δὲ καὶ ἄδιψον καὶ ληξοπύρετον. τούτου δὲ μὴ παρόντος ὑδρορόσατον δίδου ἢ ὑδρορόδινον· ἔξωθεν δὲ κηρωτὴ ῥοδίνη καλῶς σκευασθεῖσα· δεῖ γὰρ τὸν κηρὸν ἐν ὕδατι πολλάκις ἀποπλύνειν καὶ οὕτω τὸ ῥόδινον ἐπιβάλλειν κάλλιστον ἡρέμα τε ἔψειν, ὥστε μὴ καῖναι τὸ ῥόδινον· ἔστω δὲ τὸ ἴσον τοῦ κηροῦ. μετὰ δὲ τὸ μιγῆναι καλῶς ὀλίγον περίμεινον, ἕως οὗ ψυχθῇ. ψύξας αὐτὸ κατὰ μικρὸν, ὥς ἂν ἐνωθῇ, ἐκ τοῦ χαλκοῦ ἐπίβαλλε πάντα ἐν τῇ θυίᾳ καὶ τριβε συντόνως ἐπιβάλλων ὀλίγον ὑδρορόδινον, ἕως οὗ γένηται μαλακὸν πάνυ καὶ δίυγρον. ἐὰν οὖν οὕτω σκευασθῇ, καὶ τῷ πυρετῷ μάχεται, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ παρενοχλεῖ καὶ τοὺς ἔλμινθας ἐκτινάσσει διὰ τῆς κάτω γαστροῦ καὶ νεκρὰν τὴν ὄρεξιν καὶ ἀσθενοῦσαν ἐπεγεῖρει· καὶ πρὸς ἄλλα δὲ πάθη διακαῇ ποιεῖ καλῶς, οἶον ἐπὶ ἐρυσιπέλατος καὶ ἀνθράκων καὶ τῆς ἐν δακτυλίῳ γενομένης φλεγμονῆς καὶ ἐπὶ ῥευματισμοῦ δὲ ποδῶν, εἰ δριμὺ καὶ χολῳδές ἐστι τὸ ἐπιρρέον, καὶ κεφαλαλγίαν δὲ χρονίαν διὰ θερμότητα γινομένην ὠφελεῖ, καὶ ἀπλῶς οὕτω πολύχρηστον κηρωτὴν οὐκ ἂν εὕροις. καὶ διὰ τῆς ἀγχούσης δὲ ἐὰν οὕτω σκευασθῇ, χρησιμωτάτη ἐστίν, ἐφ' ὧν ἐστι πυρετὸς, καὶ ῥάκη εἰς ὑδρέλαιον (βαφέντα). ἄριστα δὲ ποιεῖ τὸ ἔλαιον, εἰ ἔστι χαμαιμήλινον· ἐν δὲ τῷ ὕδατι τῷ ἐπιμιγνυμένῳ δεῖ ἐμβάλλειν μελίλωτα .
- 2.593 καὶ χαμαιμήλον καὶ ὀλίγον ἀψίνθιον καὶ οὕτως ἀποζέννυσθαι. ῥάκει δὲ προσφερέσθω μὴ πάνυ θερμῷ. εἰ δὲ θεραπεύσεις, ὠφελήσεαι (ἂν) ἐκτὸς μέντοι τοῦ ἀψινθίου· πικρῶν γὰρ οὐ δεῖ θεραπεύειν οὐδενὶ τὴν κάτω γαστέρα· τούναντίον γὰρ ἀναδρομοῦνται οἱ ἔλμινθες μᾶλλον ἐν τούτοις ἄνω.
- 2.595 διότι περ εἰ μὴ πάνυ κωλύει ὁ πυρετὸς, ἐπιβάλλειν δεῖ μέλι· τοῦτο γὰρ ἅμα καὶ τοὺς ἔλμινθας προτρέπει παρὰ τὰ κάτω καὶ τὰ τούτους τρέφειν δυνάμενα περιθῆτα παχέα καὶ γλίσχρα ὄντα. εἰ δὲ καὶ τούτων γινομένων ἐπιμένει τὰ τῶν πυρετῶν καὶ δίψα πολλὴ ὑπάρχει, κέχρησο καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ τῇ ψύχειν τε καὶ ὑγραίνειν δυνάμενῃ· τὸ γὰρ σφοδρὸν τοῦ πυρετοῦ χολῳδῇ

ἐπιμιζίαν χυμοῦ δείκνυσιν ἐν τῷ σώματι· ἐπὶ τούτων οὖν προσφέρειν δεῖ πτισάνην μετὰ ψυχροῦ καὶ τοῦ ὑγροῦ καὶ τοῦ λεπτύνειν δυναμένου. καὶ μὴ θαυμάσης, εἴ τι πρὸς ψῦξιν ἐχρησάμην· αἰεὶ γὰρ πρὸς τὸ κατεπεῖγον ἐνίστασθαι χρή καὶ σπουδάζειν εὐκρασίαν αἰεὶ περιποιεῖν τῷ σώματι. ταύτης γὰρ παρουσίας ἐξόν ἐστὶ καὶ τοῖς λεπτύνουσιν ἀβλαβέστερον κεκρῆσθαι, λοιπὸν ὄξους τε βραχὺ καὶ ρίζης σελίνου ἐν τῇ ἐψησει αὐτῆς ἐμβάλλοντας· οὕτω κάλλιστος καὶ ὠφελιμώτατος ὁ χυλὸς αὐτῆς. εἰ δὲ μηδὲν προσλάβῃ τῶν εἰρημένων, οὐδὲν ἄλλο ἢ τροφή τῶν ἐλμίνθων γενήσεται μᾶλλον. ἀλλὰ καὶ τῶν λαχάνων ἐσθιέτω τὰ ἴντυβα καὶ τὰς θριδακίνας τὰ καλούμενα μαρούλια ἐφθὰ εἰς ὀξύκρατον ὕδαρὲς ἀναβάπτων. εἰ δὲ ἀκαίρως ἔχει καὶ διψώδης ὁ κάμνων, καὶ τοῦ πέπονος τὴν ἐντεριώνην δίδου—ἔχει γὰρ καὶ ῥυπτικόν— ἀλλὰ καὶ συκάμινα. ταῦτα δὲ μετὰ τοῦ τὴν γαστέρα ὑπάγειν καὶ ἄλλως πως ἐλμίνθων εἰσὶν ἀναιρετικά. δίδου πάντα εἰς κόρον. ἀλλὰ πολλάκις καὶ δι' ἀπορίαν τροφῆς αὐτῶν τῶν ἐντέρων εἰς τοσοῦτον ἤψαντο, ὥστε καὶ διὰ τοῦ δέρματος αὐτοῦ ὀφθῆναι διεξιόντας· νυνὶ δὲ καὶ πρὸς τὸν πυρετὸν καὶ πετραίους ἰχθύας δίδου προσειληφότας ἐν τῇ ἐψησει ὄξος, ἀλλὰ καὶ περιστεράς. τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ἐχόντων ἔλμινθας μετὰ πυρετοῦ. Περὶ τῶν ἐχόντων ἔλμινθας ἄνευ πυρετοῦ. Εἰ δὲ ἀπύρετος ὑπάρχει, μηκέτι τὸ ῥοδόμελι δίδου μήτε πέπονά εὐχερῶς. ἀλλὰ καὶ τὸ πόμα καὶ ἡ τροφή πᾶσα γινέσθω λεπτύνουσα, οἷον ἀπὸ σελίνων τε καὶ πράσων ἢ

2. 597 σκορόδων, ἀμυγδάλων πικρῶν καὶ ὅσα τοιαῦτα. μελάνθιον τε ἔτι κύμινον καὶ μετὰ ὄξους συγκεῖμενον καὶ μαστίχη ἢ κάππαρις ἀρμόζει τούτοις καὶ τὸ τοῦ ἀβροτόνου ζέμα, τῆς κόμης τοῦ ἀψινθίου καὶ τὸ τοῦ ἡδυόσμου καὶ τὸ τῆς δικτάμνου καὶ τὸ καλούμενον κῦφι ἱερατικόν. καὶ ἡ θηριακὴ καὶ πρὸς ταῦτα ἀρμόζει οὐ μόνον τοὺς ὄντας φθεῖρειν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους οὐ συγχωρεῖ ἀποτεχθῆναι, εἴ γε προπίνει τις ἅπαξ ἢ δις τοῦ μηνός. καὶ ἔγωγε πολλάκις ἐπέτυχον δεδοκῶς αὐτὴν ἐπὶ τῶν πολλὰς ἐχόντων ἔλμινθας μετὰ ἀνατροπῆς στομάχου. καὶ ὁ γαγάτης δὲ λίθος πάνυ ποιεῖ. καλῶς δὲ ποιεῖ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, κοκκία διδόμενα ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενα. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ ἡ ταυρεία χολὴ μετὰ μυελοῦ ἐλαφείου ὥσπερ καὶ μετὰ κεδρίας μιγνυμένη. ὁμοίως δὲ ποιεῖ καὶ τὸ θέρμινον ἔλαιον μετὰ μυελοῦ ἐλαφείου κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπιτιθέμενον καὶ ἡ κηρωτὴ δὲ ἡ Γαληνεῖα ὁμοίως ποιεῖ. καὶ ταῦτα μὲν ἀρκούντως δοκεῖ μοι ἔχειν· καὶ γὰρ εἴρηται περὶ αὐτῶν εἰκότως, ὁποίοις δεῖ βοηθήμασι χρῆσθαι πρὸς τὰς ἐν τῷ σώματι πλεοναζούσας ἔλμινθας, εἰ μετὰ πυρετοῦ ὑπάρχουσι. τινὰ δὲ καὶ ἐτοίμως ὑπομιμνήσκω τῶν κατὰ μέρος καὶ μηδὲν πολλῶν βιβλίων ἐκθήσομαι σοι, πλὴν εἰς ὅσα τοῖς τε ἀρίστοις τῶν ἱατρῶν καὶ τῶν ἄκρως ὑπ' ἐμοῦ μεμαρτυρημένων τῇ πείρᾳ ἐξεῦρον. καὶ πρῶτόν γε τῶν τὰς πλατείας ἔλμινθας ἀναιρεῖν δυναμένων μνημονεύσομεν, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων μᾶλλον αὐταὶ ἐπικίνδυνοί εἰσιν. Περὶ τῶν τὰς πλατείας ἀναιρούντων ἔλμινθας (Ἀλεξάνδρου). Κάρδαμον ἔλμινθας πλατείας ἔλκει καταπινόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κόστος καὶ τὸ κίκινον ἔλαιον πινόμενον καὶ κάρυα βασιλικὰ πλείονα βρωθέντα ἔλμινθας πλατείας ἐκβάλλει καὶ ἀναιρεῖ. ἔλμινθας ἐκβάλλει φλοιὸς ῥοδακινέας, φύλλα μυρσίνης, ῥοιᾶς ἄνθη. καὶ ἐλμινθοβότανον τρίψας πότιζε. συκαμινέας τῆς ρίζης ὁ φλοιὸς ἐν ὕδατι ἐψηθεὶς καὶ ποθεὶς καὶ τὸ ἡλιοτρόπιον πινόμενον τὸ μικρὸν μετὰ τοῦ καρποῦ σὺν νίτρῳ καὶ ὑσσώπῳ καὶ κάρδαμον σὺν ὕδατι πινόμενον ἔλμινθας στρογγύλας καὶ πλατείας ἐκτινάσσει ἢ μετὰ γάρου ἢ μέλιτος δρ. γ' ἐκλειχόμενον. καὶ χαμαιλέοντος λευκοῦ ἢ ρίζα ποθεῖσα ὀξυβάφου πλῆθος σὺν οἴνῳ αὐστηρῶ μετὰ ὀριγάνου .

2. 597 ἀφεψημάτος ἔλμινθας ἐκβάλλει. ὑσσώπου καὶ καρδάμου ἢ ρίζα τέταρτον δρ. μετὰ μελικράτου ἐκλαμβανομένη ἔλκει, βέλτιον μέντοι μετὰ σκαμμωνίας ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ὀβολῶν β'. εἰ δὲ τις σκόροδα φάγη καὶ λάβῃ θηλυπτερίου τὴν ρίζαν ἐκλειῶν τῷ μέλιτι, ἐξάγει ἔλμινθας πλατείας.

- 2.599 σὺν οἴνῳ δὲ πινομένη δρ. πλῆθος στρογγύλας ἐκβάλλει ἢ χυλὸς κενταυρίου μετὰ κυμίνου ἐπιτιθέμενος ἔλμινθας ἐκβάλλει. μελάνθιον ὕδατι λειωθὲν καὶ ἐπικαταπλασθὲν κατὰ ὀμφαλοῦ ὁμοίως ποιεῖ καὶ σικύου ἀγρίου ἢ ῥίζα ἐψημένη ὕδρομέλιτι. κὰν τούτῳ ἐπιβαλλομένου μετὰ τὸ ἐψηθῆναι λινοσπέρμου μέρη β', θερμίνου ἀλεύρου μέρος ἓν καὶ ἄλιν ἐψημένου καὶ καταπλαττομένου τὰ ἄνω πάντα μέρη τούτων καὶ πλατείας ἀναιρεῖ καὶ στρογγύλας καὶ ἀπλῶς σφόδρα κινδυνευόντων ὑπὸ ἐλμίνθων ἔξωθεν προσφέρεται καὶ θαυμαστῶς. Περὶ τῶν στρογγύλας ἀναιρούντων ἔλμινθας. Ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἐκβάλλει ἔλμινθας στρογγύλας καὶ τὸ σπέρμα τῆς ἡμέρου κράμβης καὶ μάλιστα τῆς Αἰγυπτίας πινόμενον καὶ ἔλαιον κοινὸν πάνυ μετὰ πηγάνου ἐψηθὲν καὶ ποθὲν θερμὸν κυ. ζ' καὶ πλῆθος ἐλμίνθων στρογγύλων ἐκβάλλει. καὶ ἀνδράχνης ὁ χυλὸς πινόμενος καὶ θαλασσία ἀψινθία ἐψηθεῖσα ἢ καθ' αὐτὴν ἢ μετ' ὀρύζης καὶ ληφθεῖσα μετὰ μέλιτος ἀσκαρίδας στρογγύλας ἐκτινάσσει ὑπεξάγουσα τὴν κοιλίαν. καὶ λίθον γαγάτην ἐψήσας ὕδατι δίδου πίνειν καὶ ὕσσωπον ἐψηθὲν μετὰ σύκων καὶ ὕδατος καὶ πηγάνου ποθὲν τὰ αὐτὰ ποιεῖ καὶ σὺν μέλιτι ἐκλειχόμενον. καὶ χυλὸς ἡδυόσμου μετ' ὄξους πινόμενος καὶ καλαμίνθη πινομένη σὺν ἁλσὶ καὶ μέλιτι ἐφθῇ τε καὶ ὠμῇ τετριμμένη λίαν ἔλμινθας στρογγύλας καὶ ἀσκαρίδας ἐκβάλλει καὶ θύμος πινόμενος μετὰ μέλιτος καὶ τὸ κορίου σπέρμα ὀλίγον ποθὲν μετὰ γλυκέος ἔλμινθας ἐκβάλλει καὶ τὴν κοιλίαν ἐπὶ πλέον κινεῖ. Περὶ ἀσκαρίδων. Κέδρος σκώληκας καὶ ἀσκαρίδας κλυζομένη φθείρει. οἶνον καὶ ἄλευρον ἐψήσας σὺν μελανθίῳ κατάπλαττε. κάλλιον δὲ γίνεται, εἰ κρίθινον εἰς ζέμα χαμαιμήλου ἐψήσας διακλύζεις. κτείνει δὲ καὶ σκώληκας παντοίους καὶ .
- 2.599 ἀσκαρίδας καὶ τὸ ῥίνημα τοῦ ἐλέφαντος διδόμενον. παντοίας ἔλμινθας φθείρει καὶ καλαμίνθη· ξηρὰν βάλλων εἰς ξέστ. β' ἔψε μέχρι συστάσεως τρίτου· τοῦτο ποιεῖ πρὸς παντοίας ἔλμινθας. καὶ ῥόδιον ἔλαιον μεθ' ἐψήματος χλιαίνων πότιζε καὶ ἀλόην δίδου καὶ ἵντυβον μετ' ὄξους. καὶ σκόροδα ἐσθιόμενα ποιεῖ καὶ τὸ ἀβρότονον ζεννύμενον ἕως συστάσεως τρίτου δίδεται πρὸς ἔλμινθας. βέλτιον δὲ καὶ εἰ ὄξος προσπλέξης τῷ ζέματι. ἔστι καὶ ἄλλα μυρία εἰρημένα τοῖς παλαιοῖς, εἰ καλῶς προσέχεις καὶ ἀκριβῶς ποιήσεις.